

Handläggare: Malin Johansson
Telefon: 08-508 33 571

Till
Utbildningsnämnden
2010-03-18

Exploatering av skolgårdar

Svar på remiss från kommunstyrelsen dnr 322-1994/2009

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar följande

Utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Thomas Persson
Direktör

Johanna Engman
Avdelningschef
Kvalitets- och ekonomiavdelningen

Sammanfattning

Utbildningsförvaltningen mottog den 29 september 2009 en remiss från kommunstyrelsen om motion (2009:36) om exploatering av skolgårdar. Se bilaga.

Motionen är skriven av Yildiz Kafkas och Cecilia Obermüller (båda mp) som föreslår att:

- Kommunfullmäktige tydligt tar ställning för att stoppa exploateringen av Stockholms skolgårdar
- Kommunfullmäktige ger SISAB i uppdrag att i samarbete med stadsdelarna, utbildningsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, stadsbyggnadsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden genomföra en kartläggning av Stockholms skolgårdars utvecklingsbehov med hänsyn till skolgårdarnas betydelse för lärande, kreativitetshöjande och miljömässiga värden
- Ge SISAB i uppdrag att ta fram en rapport om skolgårdar, innehållande upprustnings- och utvecklingsförslag.

I motionen anges att ”Stadens officiella inriktning när det gäller fysisk planering är idag ”förtätning”, d.v.s. när vi bygger nytt ska vi bygga på redan exploaterad mark. Det är ur miljösynpunkt en riktig ståndpunkt, men om detta blir på bekostnad av skolgårdarna eller innebär en förtätning av staden så att den inte längre är trevligt att leva i har det gått för långt. ... Det är högtid nu att stoppa exploateringen av stadens skolgårdar och satsa på att utveckla dem istället.”

Utbildningsförvaltningen anser inte ett totalt stopp för exploatering av skolgårdar är nödvändigt.

Vid nybyggnation, eller större ombyggnationer, av skolor tar förvaltningen tillvara de pedagogiska intressena. I andra frågor som rör utformningen av skolgården har förvaltningen kontakt med flera berörda nämnder; det kan gälla tillgänglighet, trafiksäkerhet, skolgårdsgränser, barnsäkerhet, buller, etcetera. Ofta inryms förskolor i lokalerna och då har förvaltningen ett direkt samarbete med berörd stadsdelsnämnd om den pedagogiska utformningen av den del av gården som disponeras av förskolan. När diskussioner om anläggande av konstgräsplaner på skoltomter uppstår har förvaltningen kontakt med idrottsförvaltningen.

Förvaltningen menar att det redan idag finns rutiner för att tillvarata stadens samlade kompetens för hur en god skolmiljö ska gestaltas och utformas. En katalog med goda exempel av skolgårdsprojekt skulle kunna tas fram av SISAB.

Förvaltningen kommer enligt verksamhetsplanen för 2010 ta fram en statusrapport för grundskolornas skolgårdar. Rapporten kommer att ligga till grund för förvaltningens prioriteringar av skolgårdsprojekt.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av kvalitets- och ekonomiavdelningen i samråd med grundskoleavdelningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Utbildningsförvaltningen anser att ett totalt stopp för exploatering av skolgårdar inte är nödvändigt. Om skolgårdar exploateras ska en god och pedagogisk utemiljö för eleverna säkerställas. Utbildningsförvaltningen menar att skolgårdarnas storlek inte är den enda faktorn som har betydelse för upplevelsen av en god skolgård. De befintliga skolgårdarna har ofta en bra eller skälig storlek och vid exploatering av dessa får utbildningsförvaltningen och SISAB ofta gehör för synpunkter gentemot exploateringskontoret. Utbildningsförvaltningen har kontinuerliga diskussioner med exploateringskontoret och deltar även i de möten exploateringskontoret sammankallar till i samband med utveckling av nya områden. Vid exploatering av obebyggd mark är konkurrensen hård om de bästa markanvisningarna och flera intressen finns att ta hänsyn till.

Vid varje ny- eller ombyggnadsprojekt som även innefattar skolgården tittar förvaltningen på skolgårdens helhet och gör en bedömning om den uppfyller förvaltningens krav på pedagogisk resurs och rekreation för eleverna. Det betyder att en liten och väl utformad skolgård med olika miljöer/rum kan ha ett högre pedagogiskt värde än en större mer enformigt utformad skolgård.

Det finns mycket gott om material om skolgårdarnas utformning och förvaltningen anlägger ett pedagogiskt perspektiv när förvaltningens krav utformas. SISAB har som fastighetsägare att anlägga ett mer långsiktigt förvaltningsperspektiv och tillsammans arbetas förslag fram, som är tillfredställande för båda parter. Förvaltningen menar att den slutgiltiga rådigheten kring skolgårdens utformning dock bör ligga hos utbildningsförvaltningen, som har ansvar för den verksamhet som drivs på skolgården. När det gäller andra aspekter på skolgården som exempelvis tillgänglighet, trafiksäkerhet, hur buller och partiklar ska hanteras, hur skolgårdsgränser ska utformas, om skolgården ska ha en konstgräsplan, etcetera har förvaltningen och SISAB kontakt med exempelvis stadsdelsnämnderna, utbildningsnämnden, idrottsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden. Förvaltningen menar

därför att det redan idag finns ett gott samarbete mellan stadens nämnder och SISAB när det gäller utformning av skolgårdar.

Utbildningsförvaltningen förespråkar att SISAB sammanställer en idékatalog av genomförda skolgårdsprojekt som kan spridas till berörda nämnder vid exempelvis nybyggnation eller större ombyggnation av skolor och/eller skolgårdar.

Utbildningsförvaltningen kommer enligt verksamhetsplanen 2010 att under våren påbörja en inventering av samtliga grundskoleskolgårdar för att kunna säkerställa att de är åldersadekvata för de barn som går i skolan samt för att få en överblick av skolgårdarnas materiella standard. Rapporten kommer att ligga till grund för förvaltningens prioritering av skolgårdsprojekt. SISAB genomför årligen skolgårdsbesiktningar för att säkerställa att lagstiftarens krav är uppfyllda och utbildningsförvaltningens uppfattning är att de efterlevs på ett bra sätt. SISAB:s uppdrag enligt ramavtalet, är att sköta fast lekutrustning, rabatter, buskar och träd i enlighet med de beställningar som gjorts. Förvaltningens skolgårdsinventering kommer att visa om det finns avvikelser mellan beställning och utfört underhåll.

Kostnader för anpassningar av skolgården upp till 500 tkr får rektor bekosta av skolans budget genom en direktinvestering. Kostnader därutöver läggs på hyran och belastar verksamhetsavdelningarna. Utbildningsförvaltningen förordar återigen att utbildningsförvaltningen genom rektor i samråd med verksamhetsavdelningen beslutar om viken typ av åtgärder i skolgårdsmiljön som är lämpliga för respektive skola.

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bilagor

Kommunstyrelsens remiss av motion (2009:36) om exploatering av skolgårdar.